

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Praefatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

PRÆFATIO.

AGGREDIOR opus plenum difficultatis, ac laboris, & cui se imparem M. ipse Tullius credidit. Cùm enim per epist. 4. libri 2. Attico pollicitus esset aliquid de Geographiâ, & ab eodem promissa reposcerentur, epistolâ 6. multa causatur, cur id non præstet: iterùmque lacesitus septimâ, tempus ad deliberandum de hoc opere exigit; ac deinceps sic tergiuersatus est, vt consilia, magno rei literariæ damno, mors interceperit. Prætexebat autem orator difficultates duas, vnam ex materiâ, alteram ex elocutione petitam. Primùm enim videbat à sequentis æui Geographis veteres refutatos esse, & Eratosthenem, quem potissimum artis huius ducem sibi proposuerat à Serapione, & Hipparcho in multis increpitum esse; plurimos esse deprehensos in opere tanti hominis næuos, quibus si pauciores speraret in suo, non satis rectè sentiret de homine, quem in hac scientiâ principem arbitrabatur. Volebat deinde homo eloquentissimus omnia eleganter scribere: at videbat hîc voces *ὀμειδείης* sæpe repetendas esse, ideòque *ἀνθηγεροφῶδης* Geographiam

A

PRÆFATIO.

non posse, quod tamen optabat maximè, ne vno hoc in opere ipse à se desciuisse videretur.

Quid ergo? audacior ego Cicerone? nihil minùs. Sed cùm in hac arte, multa subinde noua detegantur; & hoc seculo plurima de variis regionibus accuratè perscripta sint, impositum est hoc onus mihi, iam inde ab annis aliquot, vt certissima quæque ex omnium scriptis deligerem, corpùsque Geographicum conficerem, in quo huius scientiæ elementa puriùs, & ab errorum fordibus magis expurgata perciperentur. Sapienter enim obseruauit Geographorum princeps Ptolemæus cap. 2. lib. 1. in hac arte potiùs acquiescendum esse τῶν ὑστέρων τῶν κελ' ἢ μῦθ' ἀποδοσαν *novissimis traditionibus, & etati nostra proximis, quàm antiquis. Quoniam eius notiones ἂν τῶν εἰκότων per imaginem perceptæ sunt, multis hominibus figuras mente conceptas, in vnum conferentibus. Quod cùm nonnisi multo tempore fiat, & ab iis qui in id accuratiùs, & maiori cum meditatione incubuerint: gaudemus istud ab annis ferè quinquaginta diligentius præstitum esse, quod tot retro antè seculis rudi tantùm delineatione affectum erat. Huc accedit quod Geographia non intelligentiam modò, sed etiam oculos ediscentis requirat. Atenim qui adhuc de hac arte scripserunt, aut tabulas emisserunt tantùm, quibus positiones locorum indicarent; aut vulgauerunt scripta duntaxat, quibus lectorem erudirent suum.*

Et quamquam omnes ferè suis dissertationibus tabulas appinxerint, illas tamen proposuere ex aliis malè concinnatas, & interpolatas; nullas scriptis suis, & orationi respondentibus. Ego verò sic dicam de Geographiâ, vt quod loquar oculis sistam; nihil in tabulâ notem, quod verbo in descriptione non attingam; nihil oratio contineat, quod oculo tabula non repræsentet.

Quòd si aliquot errores in hoc quoque opus irrepperint (desiperem enim profectò, si aliud expectarem) rogo lectores meos, quod aliàs Sebastianus Munsterus, ne grauentur eos indicare mihi, ab omnibus edoceri parato, vt omnibus prodesse queam. Absit enim vt viro religioso, atque Iesuitâ magis abiectè de se sentiat hæreticus ex superbiâ concretus, & fastu: sed planè demens, qui plus humanæ fidei concefferit, quàm diuinæ, paratus fuerit omnibus hominibus credere, Deo loquenti, & Ecclesiæ decucullatus apostata fidem derogârit.

Quod verò pertinet ad elocutionem quæ a deo Tullium ancipitem tenuit, eam aut parum, aut nihil curabo, & eleganter me locutum putabo, si me omnes intelligant; vtar omnium auctorum vocibus, & maximè eas arripiam, quæ rem significantiùs expriment.

Hæc autem erit methodi nostræ summa. In tria Corpora seu Tomos opus istud totum distribuetur. Primi Tomi pars vna, continebit Institutiones

4
Geographicas, seu prænotiones huius artis. Altera partem Occidentalem Europæ enarrabit, hoc est insulas Britannicas, Hispaniam, & Galliam.

Secundi Corporis pars prima Borealem eiusdem Europæ partem percurrent, videlicet Germaniam, Arctoa regna, *quo nomine continentur Dania, Noruegia, Suecia, & Sarmatiam qua Polonia regnum cum magna parte Moschouicæ ditionis complectitur.* Altera pars huius Tomi Australi parti dicabitur, atque exponet magnum Hungariæ regnum, *seu regiones Istro flumini prætentas*, Græciam, & Italiam.

Tertium denique Corpus tres reliquas orbis partes, Asiam, Africam, Americam tribus partibus breuiter attinget; quoniam earum accuratior cognitio minùs est nobis necessaria.

Cæterum de singulis illis maioribus portionibus ita dicam, vt antiquam Geographiam semper cum recentiore componam, vetus locorum nomenclatura nouam perpetuò coniunctam habeat. Neque verò more Ptolemæi, & aliorum Geographorum vocabula tantùm in ordinem digeram: sed præmittam semper aliqua, quæ spectent ad historiam Geographicam, vt aliqua subsequantur, vnde Philosophia, & Philologia illustrari queant. Tu (lector) boni, æquique nostrum laborem consule, ex quo vel fructum colliges, vel tibi placendi voluntatem.